

Általános információk

Bevezetés

Az, hogy ma egy-két szemeszterre valaki külföldre menjen tanulni, vagy egy másik országban vállaljon ideiglenesen vagy tartósan munkát, ma már nem tűnik olyan elérhetetlennek. Annak ellenére, hogy ma már sokan próbálnak így szerencsét, az ügyintézés mégis egyedi módon történik.

Ez a kötet megpróbál segítségére lenni azoknak, akiknek az az álmuk, hogy eljussanak Nagy-Britanniába tanulni vagy dolgozni. Természetesen itt és most csak a kétezres évek elején érvényben lévő szabályokat lehet ismertetni, de felvillantjuk azokat a plussz lehetőségeket, amelyeket az Európai Unióba történő felvételünk után élvezhetnek a magyar állampolgárok.

Feltételezzük, hogy aki a felvázolt módon kívánja képességeit kipróbálni, vagy ismereteit, tapasztalatait bővíteni, annak valamilyen szinten tudnia kell angolul. Úgy gondoljuk, hogy fontos lehet az egyes intézmények pontos elnevezése, ezért szögletes zárójelben, dőlten legtöbbször megadjuk az angol nevet is.

Milyen szokások vannak? Milyen az iskolarendszer? Milyenek az élet és munkakörülmények? Hol vannak egyetemek és főiskolák? Mi az elérhetősége a kiutazó számára fontos intézményeknek? Ezek a fő kérdések, amire választ találhat.

A kötet információt nyújt arra vonatkozóan is, hogy milyen segítséget találhat a kiutazni szándékozó már Magyarországon is a felkészüléshez és tájékozódáshoz.

Ne feledjük, nem újdonság, hogy világot járunk, hogy a mesterséget vándorbottal a kezünkben sajátítjuk el. A középkorban ez volt a természetes bizonyos szakmákban. Reméljük Magyarországon is ez hamarosan újra természetes lesz.

Budapest, 2001. március

Országos Munkaügyi Kutató és Módszertani Központ

Nagy-Britannia

ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

Tartalom

1. Mi jut eszünkbe Angliáról?
2. Áttekintő információk – főbb adatok
3. A név eredete
4. Földrajzi adatok – a szigetek
5. Éghajlat
6. Az öt leggyakoribb kérdés (amit a magyarok az angol követségen feltesznek)
7. Az ország, mint idegenforgalmi célpont
8. A karácsonyi ünnepek Angliában
9. Angliai élmények
10. Diplomáciai képviselet
 - a.) Magyarország Nagy-Britanniába akkreditált diplomáciai testületei
 - b.) Magyarországra akkreditált diplomáciai testületek

Nagy-Britannia

I. 1. Mi jut eszünkbe Angliáról?

A londoni a Hyde Parkban a *Speakers' Corner* a szabad véleménynyilvánítás szimbóluma volt és ma is az. Itt, ahol Marx Károly, Winston Churchill és számtalan ismeretlen ember is szabadon elmondhatta véleményét az arra sétálók előtt, hagyomány teremtve ezzel a britekről az egész világon.

A jelenlegi brit kormány azt javasolja, hogy londoni mintára hozzanak létre országszerte a városokban megfelelő helyet a szólás- és gyülekezési szabadság még jobb érvényesülése érdekében. "Néha elfelejtjük, milyen szerencsések vagyunk, hogy országunkban érvényesül a szólásszabadság, sőt modernkori életünk szerves részévé vált" – nyilatkozta Jack Straw belügyminiszter. Vasárnap délutánonként összegyűlnek az emberek London belvárosában, a Hyde Park melletti Speakers' Cornernél, és meghallgatják a különböző világnézetű szónokok véleményét a politikától kezdve a filozófiáig, a gazdasági kérdésektől a vallásig. A hallgatók kérdéseket is tesznek fel a szónoknak, és viták kerekednek, amit néha ökölrel próbálnak meg eldönteni. Bárki beszélhet, ameddig akar, ellenben kerülnie kell az obszcenitást, az istenkáromló beszédet és a garázdaságra való felbujtást. "Ezek a szónoki emelvények a szabad véleménynyilvánítás és vitafórum legbiztonságosabb formái" – mondta Straw, aki maga is rendszeresen szónokol választóköri körzetében, Blackburnben.

Természetesen vannak, akiknek a teázás, a puding, a ködös esős időjárás, vagy a fanyar humor jutna eszébe.

2. Áttekintő információk – főbb adatok

Lakossága:	58,8 millió fő (1998)
Területe:	241.752 km ²
A lakosság összetétele:	angol (81.5%), skót (9.6%), ír (2.4%), walesi (1.9%)
Népsűrűsége:	242 fő/km ²
Vallások:	anglikán (57%), katolikus, presbiteriánus, muszlim
Nyelvek:	angol (hivatalos), skót, ír, walesi
Munkavállalók száma:	22 millió fő
Fővárosa:	London
Országrészek:	Anglia, Wales, Skócia és Észak-Írország
GDP/fő:	21 200 USD (1997)
GDP:	1362 milliárd USD (1998)
Gazdasági növekedés:	1.7 % (1998)
Infláció:	2.5% (1998)
Munkavállalók száma:	22 millió fő
Munkanélküliség:	6.7 % (1998)
Pénznem:	font, GBP
Államforma:	alkotmányos monarchia
Államfő:	II. Erzsébet
Hivatalba lépésének éve:	1952
Törvényhozás:	651 tagú alsóház
Megbízatus:	5 év
Legutóbbi választás:	1997

Nagy-Britannia

Mandátumok megoszlása: Munkáspárt (LP) 419, Konzervatív Párt (CP) 165, Liberális Demokraták (LD) 46, egyéb 29 1058 tagú Lordok Háza
Megbízatus: folyamatos
Mandátumok megoszlása: CP 460, LP 112, LD 56, függetlenek 316, egyéb 114
Kormányfő: Tony Blair
Hivatalba lépés éve: 1997
Megbízatus: 5 év
Politikai hovatartozás: LP
Kormányerő: LP

A munkavállalók szektoronkénti százaléka (%-ban):

Szolgáltatás:	76,1
Ipar:	17,7
Építőipar:	3,8
Bányászat, energia és vízellátás:	1,0
Mezőgazdaság, erdészet és halászat:	1,5
Munkanélküliségi ráta:	7,5

3. A név eredete

A "Britannia" elnevezés történetileg görög és latin nevekből származik, valószínűleg kelta eredet is gyökerezik benne. Bár a teljes történelmi időskálát tekintve a kelták nem túl korán érkeztek a Brit-szigetekre, mégis csupán általuk került be Britannia az írott történelembe. A "kelta" kifejezés leggyakrabban a Brit-szigetek angolszász hódítóit megelőző lakóinak megkülönböztetésére használatos. Britannia magába foglalja a hagyományos értelemben vett Nagy-Britanniát (Anglia, Wales és Skócia), valamint Észak-Írországot, s egyben része az Európai Uniónak is. Hivatalos teljes megnevezésként Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága használatos.

4. Földrajzi adatok – a szigetek

Britanniát javarészt a Brit-szigetek képezik. A legnagyobb sziget Nagy-Britannia. A második legnagyobb Észak-Írországot és az Ír Köztársaságot foglalja magába. Nyugat-Skóciát szegélyezi a Hebridák hatalmas szigetcsoportha és a skót felvidéktől észak-keletre helyezkednek el az Orkney- és a Shetland szigetek. Valamennyit adminisztratív kötelékek fűzik a szárazföldhöz, azonban az Ír-tengerben lévő Man-sziget, és a Nagy-Britannia és Franciaország között elhelyezkedő Channel-szigetek nagyrészt önálló közigazgatással rendelkeznek, és nem képezik részét az Egyesült Királyságnak.

242 ezer négyzetkilométernyi területével Britannia csaknem 1000 km kiterjedésű a déli parttól Skócia legészakibb partvidékéig számítva és csaknem 500 km keresztirányban legszélesebb részét figyelembe véve.

Nagy-Britannia

5. Éghajlat

Éghajlata enyhe és változékony. Általában véve ritka a szélsőséges hőmérséklet: ritkán emelkedik 32 C fölé, vagy esik –10 C alá. Az átlagos éves csapadék több mint 1.600 mm a nyugati és északi hegyvidékeken, de kevesebb, mint 800 mm a középső részen túl, valamint a keleti partvidéken. A csapadék eléggé egyenletes eloszlást mutat az év folyamán, de általában március és június a legszárazabb, szeptember és január a legnedvesebb hónapok. Május, június és július folyamán a napsütéses órák átlaga az észak-skóciai 5 óra és a wight-szigeti 8 óra között mozog. Azokban a hónapokban azonban, amikor rövidebbek a nappalok (mint például november, december és január) a napsütéses órák száma minimális, Észak-Skóciában átlag napi 1 óra, míg Anglia déli partjainál napi 2 óra.

6. Az öt leggyakoribb kérdés (amit a magyarok az angol követségen feltesznek)

I. Van-e nemzeti ünnepe Nagy-Britanniának?

Olyan értelemben nincs, mint például Franciaországnak, vagy az Amerikai Egyesült Államoknak. Igen fontosak azonban az Egyesült Királyságot alkotó országok saját nemzeti ünnepei:

- március 1-je, Szent Dávid napja,
Wales nemzeti ünnepe
- március 17-e, Szent Patrick napja,
Észak-Írország nemzeti ünnepe
- április 23-a, Szent György napja,
Anglia nemzeti ünnepe
- november 30-a, Szent András napja,
Skócia nemzeti ünnepe

Nagy-Britannia megünnepli Öfelsége a Királynő hivatalos születésnapját is, minden év júniusának második szombatján.

II. Mi a különbség az Egyesült Királyság és Nagy-Britannia között?

Az Egyesült Királyság (United Kingdom, rövidítve UK) négy országból áll, ezek: Anglia, Skócia, Wales és Észak-Írország. Teljes neve: Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága. Nagy-Britannia ezzel szemben csak Angliát, Skóciát és Wales-t, a Brit-szigetek legnagyobb szigetén elterülő három országot foglalja magába. Az Egyesült Királyság országai egyetlen politikai egységet alkotnak, ugyanakkor Skócia, Wales és Észak-Írország az élet számos területén jelentős autonómiával rendelkezik. Ez az autonómia tovább növekszik, ahogy a központi kormányzat egyre több hatalmi jogkört ruház át az egyes tagországokra.

Nagy-Britannia

III. Mit jelent a "bankszünnap", és mikor van?

Britanniában számos munkaszüneti napot "bankszünnapnak" hívnak, ugyanis ezeken a napokon a bankok törvény szerint zárva tartanak. A legtöbb "bankszünnap" hétfőre esik. Bizonyos munkaszüneti napokon, elsősorban karácsony napján, az üzletek, múzeumok, műemlék-épületek, sportközpontok, stb. zárva tartanak.

IV. Hogyan találhatnék brit levelezőpartnert?

Ha brit levelezőpartnert keres, legcélszerűbb felvennie a kapcsolatot az alább felsorolt szervezetek egyikével. A bemutatkozó levélben írja meg korát, nemét és érdeklődési körét, valamint azt is, hogy milyen partnerrel szeretne levelezni. Mellékeljen egy saját nevére megcímezett borítékot és legalább egy Nemzetközi Válaszkupont (International Reply Coupon, IRC: beszerezhető a postahivatalokban).

- **Pen Friend League International**
143 Oscott School Lane,
Great Barr,
Birmingham B44 9EL
- **Friends by Post 43**
Chatsworth Road, High Lane,
Stockport, Cheshire SK6 8DA

V. Miként lehet cserekapcsolatokat kialakítani brit iskolákkal?

Aki iskolai cserekapcsolatokat szeretne szervezni, írjon az Tanügyi Látogatások és Cserekapcsolatok Központi Irodájába:

Central Bureau for Educational Visits and Exchanges

10 Spring Gardens, London SW1A 2BN

Tel: 00 44 171 389 404

Fax: 00 44 171 389 4426

E-mail: info@centralbureau.org.uk

A Központi Irodát azzal a céllal állították fel, hogy információval és tanáccsal lássa el mindazokat, akik Nagy-Britannia és valamely más ország között iskolai látogatásokat vagy cserekapcsolatokat kívánnak szervezni. Ugyancsak az Iroda a felelős azért, hogy a brit oktatási intézmények és helyi tanügyi hatóságok megtalálják külföldi partnerintézményeiket. Iskolák bejegyeztethetik magukat az Európai Iskolai Cserekapcsolatok Adatbankjánál is (European School Exchange Databank). Az Adatbank a hozzá beérkező információt továbbítja Európa összes lehetséges partnerintézményéhez. Az adatbanki bejegyzés ingyenes, viszont a regisztrált iskolák jegyzékéért díjat számolnak fel.

The European School Exchange Databank

Stichting Europees Platform voor het Nederlandse

OnderwijsNassauplein 8, 1815 GM Alkmaar,

The Netherlands

Tel: 00 31 72 511 8502

E-mail: algemeen@europeesplatform.nl

Nagy-Britannia

A fentiekhez hasonló számos más kérdésre is választ kaphat a "Nagy-Britannia - 100 kérdés és válasz" ("Britain - 100 Questions Answered") című kiadványból. Ha meg szeretné rendelni ezt a könyvecskét, töltsse le a megrendelőlapot, írja be a szükséges adatokat, és küldje el nekünk

e-mailen (info@briteb.hu), faxon (Információs és Sajtóosztály: 266 0907) vagy levélben (Brit Nagykövetség, 1051 Budapest, Harmincad u. 6.)

7. Az ország, mint idegenforgalmi célpont

Az idegenforgalom, mint iparág 1995-ben 37 milliárd fontot hozott a brit gazdaságnak, ami a GDP 5 %-át jelentette. Nagy-Britannia a világ 5. legjelentősebb turisztikai célpontja a látogatóktól származó bevételeket tekintve. Nagy-Britannia turisztikai vonzerejét alkotják: a színházak, a múzeumok, a művészeti galériák, a történelmi nevezetességek ugyanúgy, mint a vásárlási-, a sport- és az üzleti lehetőségek. Az 1995. évi statisztikai adatok szerint 24 millió külföldi turista látogatott az Egyesült Királyságba, ami 14%-os növekedést jelent 1994-hez képest. A trendet érdemben leginkább az Egyesült Államokból és Kanadából ismét rekordszámban érkező turisták jelzik (3,9 millió). Az Európából érkező forgalom felfutásához nagymértékben hozzájárult a Csatornaalagút megnyitása.

Ezzel egyidejűleg a komputas forgalom 250.000 fővel való csökkenése nem jelentett drámai visszaesést a komptársaságoknak. 1,8 millió külföldi turista vette igénybe az alagútvonalat, 14 millió turista kereste fel Londont, 6,4 milliárd fontot költve el a fővárosban, s 13,4 milliárd font volt a beutazó forgalomból az összbevétel.

8. A karácsonyi ünnepek Angliában

Az angoloknál a karácsony az év egyik legvidámabb időszaka. Szenteste előtt, mikulásra zoknikat akasztanak a kandalló párkányára, hogy a mikulás oda rakja nekik a csomagokat és a virgácsokat. Szenteste éjszakáján szinte egy gyermek sem alszik. Mindenkinek nyitva van a szeme és nézik mikor telik meg a karácsonyfa alja, és mikor fogy el a tej és sütemény a szobaasztalról, amit azért készítettek ki, hogy a télapó se távozzon üres kézzel és hassal. A kandalló kéményét is kitisztítatják, hisz a télapó ott érkezik, és nem szeretnék, ha nem lenne megelégedve velük. Reggel mindenki első útja a karácsonyfához vezet. Megnézik az ajándékokat, aztán leülnek reggelizni. Az asztalról nem hiányozhat a forró csoki és a karácsonyi puding, melynek szilvás íze és kuglóf formája van. Az ebédnek lényegében két fogása van a karácsonyi pulyka és a desszert. Az angoloknál a házak másképp vannak feldíszítve mint nálunk. Ők fagyöngyöket kötnek az ajtók fölé, és akik alá állnak azoknak csókot kell adni.

9. Angliai élmények

Mészáros Tamást (6. b osztályos) kérdeztük, aki Angliában töltött egy hónapot, hogy mi a véleménye Angliáról, hiszen az angol nyelvet a Kossuthosok zömének tanítják.

Riporter: Miért utaztál Angliába?

Tom: Ez volt a nagy álmom, hogy egyszer Angliába utazzak és ez most teljesült.

R: Angliának melyik részére utaztál?

Tom: Észak-Angliába, Leeds-be.

Nagy-Britannia

R: Mit kerestél ott?

Tomi: Nyaraltam, kb. 1 hónapig.

R: Egyedül mentél a szigetre?

Tomi: Nem, egy új-zélandi barátommal. Ausztrián, Németországon, Belgiumon, Franciaországon és a La Manche csatornán keresztül jutottunk el Angliába. Az út 28-29 órát vett igénybe.

R: Kinél laktál?

Tomi: A rokonaimnál, és rokoni segítséggel jutottam ki.

R: A nyelv nem okozott nehézséget?

Tomi: Már tanultam angolt 8 évig, de most, hogy kint voltam, már beszélni is tudok angolul.

Tomi: Igen, de csak turistaként, mert az embereket csak turistaként látják szívesen.

R: Milyenek az ott élő emberek?

Tomi: Nagyon furcsák. Udvariasak, de lenézik a magyarokat.

R: Szerinted miért?

Tomi: Mert mi mindenben őket próbáljuk utánozni, viszont ők meg Amerikát.

R: Milyenek az angol fiatalok?

Tomi: Náluk nem divat pl. a cigizés, az alkoholizálás, viszont a drogfogyasztás igen elterjedt. Ami az öltözködésüket illeti a fiúk szürke, fekete színeket hordanak.

R: És végül, mi tetszett leginkább Angliában?

Tomi: A tengerpart, a mozik, a közlekedési eszközök és a tisztaság.

10. Diplomáciai képviselet

a.) Magyarország Nagy-Britanniába akkreditált diplomáciai testületei

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága

Magyar Nagykövetség

London SW1X 8BY Eaton Place 35

Telefon: 44-171-235-5218, 44-171-235-4048

Fax: 44-171-823-1348

rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Szentiványi Gábor

London SW1X 8BY Eaton Place -35/B.

Telefon: 44-171-235-26-64

Főkonzul: Dr. Kallós Péter

Külgazdasági attasé

Embassy of the Republic of Hungary

35 Eaton Place

London SW1X 8BY

Telefon: (+44-20) 7235-5218

Telefax: (+44-20) 7235-1348

E-mail: jgrexa@huemblon.org.uk

Munkaidő: 8³⁰-17⁰⁰

8³⁰-14⁰⁰ (pénteken)

Időeltolódás: -1 óra

Külgazdasági attasé: *Grexa Júlia*

Nagy-Britannia

Kereskedelmi szolgálat

Hungarian Trade Commission
46 Eaton Place
London SW 1
Telefon: (+44-20) 7235-8767
Telefax: (+44-20) 7235-4319
E-mail: huntrade.london@virgin.net
Honlap: www.huntradeuk.co.uk
www.itdh.hu/britweb (mirror)

Munkaidő: 8³⁰-16³⁰
8⁰⁰-14⁰⁰ (pénteken)
Képviselő: *Hirschler András*

b.) Magyarországra akkreditált diplomáciai testületek

Nagy-Britannia és Észak- Írország Egyesült Királysága
Nagy-Britannia és Észak- Írország Egyesült Királyság Nagykövetsége
1051 Budapest, Harmincad u. 6.
Telefon: 266-2888
Fax: 266-0907, 266-1430, 266-1741
e-mail: info@britemb.hu
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Nigel James Thorpe
Ügyfélfogadás: munkanapokon 9-12.30 és 14-16.30 óráig